

Richtlijnen voor Cofinanciering binnen de Regio Deal Midden-Limburg

Doelstelling van Cofinanciering

De Regio Deal Midden-Limburg is bedoeld om regionale samenwerking te versterken en een hefboomeffect te creëren door investeringen uit verschillende bronnen te bundelen. Cofinanciering vergroot de impact van de Regio en maakt het mogelijk om meer dan de beschikbare 40 miljoen euro te mobiliseren. De bijdrage van de regiodealpartners bestaat uit een gezamenlijke cofinanciering van 20 miljoen: 10 miljoen euro afkomstig van de provincie en 10 miljoen euro in de vorm van een garantstelling van de zeven Midden-Limburgse gemeenten.

Binnen de Regio Deal onderscheiden we twee vormen van cofinanciering:

1. De cofinanciering van de publieke regiodealpartners (provincie en gemeenten), die vooraf in de vorm van garantstellingen of reserveringen beschikbaar wordt gesteld aan de Regio Deal;
2. De cofinanciering die ingebracht wordt via projecten die vanuit de Regio Deal worden gefinancierd.

In deze richtlijnen wordt uiteengezet hoe met deze twee vormen van cofinanciering wordt omgegaan binnen de Regio Deal Midden-Limburg. Hiervoor worden eerst een aantal uitgangspunten geformuleerd waarop het kader voor cofinanciering verder is gebaseerd.

Uitgangspunten voor Cofinanciering

- **Maximale inzet van middelen voor projecten:** Hoe meer projecten gefinancierd kunnen worden uit de beschikbare middelen, hoe groter de impact op de regio.
- **Hefboomwerking:** De Regio Deal-middelen dienen als katalysator voor extra publieke en private investeringen.
- **Gedeelde verantwoordelijkheid:** Gemeenten, provincie, marktpartijen en maatschappelijke organisaties dragen gezamenlijk bij aan de financiering van projecten.
- **Flexibiliteit indien nodig:** Niet alle projecten zullen aan de standaard cofinancieringseis kunnen voldoen. Afwijking van de cofinancieringseis is mogelijk, mits gemotiveerd en onder voorwaarden.
- **Rechtszekerheid en naleving regelgeving:** Het kader voor cofinanciering voldoet aan geldende wet- en regelgeving, zoals vastgelegd in het convenant en de Algemene wet bestuursrecht.

Cofinanciering (garantstelling) regiodealpartners

De cofinanciering van de publieke regiodealpartners (provincie en gemeenten) is vormgegeven als een garantstelling die volledig wordt overgeboekt aan de kassier van de Regio Deal (provincie Limburg) op vooraf afgesproken momenten. Deze middelen vergroten het totale beschikbare budget van de Regio Deal tot 40 miljoen euro, bestemd voor projecten en uitvoeringskosten.

Elke publieke regiodealpartner draagt in drie tranches bij:

- 1e tranche: 40% van de toegezegde cofinanciering, over te maken uiterlijk begin september 2025;
- 2e tranche: 40% op een later moment in de uitvoering (voorjaar 2026);

- 3e tranche: de resterende 20% in de laatste fase van de Regio Deal (nog te bepalen).

Deze opbouw sluit aan bij de fasering van subsidierondes binnen de Regio Deal. De volledige inleg van de partners zorgt er bovendien voor dat de eis van het Rijk van 50% cofinanciering direct is geborgd. De bijdragen van het Rijk, de provincie en de gemeenten worden beheerd door de kassier van de Regio Deal.

Cofinanciering via projecten

Aan de uitgavenkant verstrekt de Regio Deal subsidie aan partijen die projecten uitvoeren die bijdragen aan de doelstellingen van de Regio Deal. Omdat de bijdrage van het Rijk al mede is geborgd via de inbreng van provincie en gemeenten (de gezamenlijke cofinanciering van 20 miljoen euro), zouden projecten in theorie volledig (100%) uit het beschikbare budget van 40 miljoen euro gefinancierd kunnen worden.

In de praktijk is dit echter onwenselijk. 100% subsidiering kent meerdere nadelen:

- Aanvragers lopen zelf geen financieel risico en zijn daardoor mogelijk minder gemotiveerd om impactvolle resultaten te behalen.
- Eigen financiële inzet toont aan dat een partij belang hecht aan de uitkomsten van het project.
- Volledige subsidiering trekt ook partijen aan die primair hun eigen organisatie willen financieren in plaats van bij te dragen aan regionale doelen.
- Er ontstaat dan een risico op verschuiving van belangen, waarbij het eigen belang boven het regiobelang komt te staan.
- Zulke situaties vragen meer sturing en bijstelling vanuit het regiodealbureau, wat leidt tot hogere uitvoeringskosten.

Kortom: om kwalitatieve projecten met impact te realiseren, is eigen investering van aanvragers essentieel. Daarmee wordt bovendien extra geïnvesteerd in de regio, in lijn met het uitgangspunt van hefboomwerking.

Tegelijkertijd geldt dat provincie en gemeenten gezamenlijk al 20 miljoen euro aan middelen beschikbaar hebben gesteld aan de Regio Deal. In veel gevallen zullen zij ook als partner betrokken zijn bij de uitvoering van projecten binnen de vier inhoudelijke pijlers van het convenant. Het ligt dan niet voor de hand om hen op projectniveau opnieuw om financiële bijdrage te vragen. Het is voldoende om te verwijzen naar hun eerder ingebracht aandeel in het collectieve fonds.

Conclusie

100% subsidiering van projecten is niet wenselijk vanwege de hierboven genoemde nadelen. Tegelijk is het ook niet altijd haalbaar of bestuurlijk wenselijk om bij projecten met uitsluitend regiodealpartners opnieuw financiële inbreng te eisen. Bovendien is het doel van de Regio Deal het aanjagen van verandering en vernieuwing. Dat lukt beter wanneer projecten ook buiten de looptijd kunnen voortbestaan, en dat wordt lastiger als nu alles volledig wordt bekostigd.

Oplossing

Tijdens het Netwerkberaad van 7 mei 2025 is daarom afgesproken om een differentiatie in cofinanciering toe te passen. Hierbij worden projecten met uitsluitend regiodealpartners uitgezonderd van de algemene cofinancieringseis.

Uitgangspunten:

- Voor reguliere projecten geldt: maximaal 50% subsidie en minimaal 50% cofinanciering door de projectdeelnemers zelf. Dit bevordert de hefboomwerking en stimuleert eigen betrokkenheid.
- Voor projecten met uitsluitend publieke regiodealpartners (gemeenten en provincie) geldt: 100% subsidiering is mogelijk, omdat deze partners al een financiële bijdrage hebben geleverd aan de Regio Deal.
- Voor uitzonderlijke projecten met aantoonbare meerwaarde voor de regio, waarbij cofinanciering niet haalbaar is, kan het Bestuurlijk Gremium besluiten om af te wijken van de standaard 50%-eis en een hogere subsidie toe te kennen.

In de volgende paragraaf wordt uitgewerkt hoe deze differentiatie concreet wordt toegepast.

Differentiatie van Cofinancieringseisen

Om recht te doen aan verschillende typen projecten en de betrokkenheid van verschillende partijen, is differentiatie in de cofinancieringseisen noodzakelijk. Dit maakt een doelgerichte, transparante en rechtmatige inzet van de Regio Deal middelen mogelijk. We onderscheiden drie hoofdcategorieën:

Categorie 1: Projecten met zowel publieke regiodealpartners (gemeenten en provincie) als andere publieke of private partijen

Uitgangspunt voor deze categorie is dat elk project minimaal 50% van de kosten zelf financiert. De overige 50% kan vanuit de Regio Deal worden gesubsidieerd.

Bij projecten waarbij ook publieke regiodealpartners (gemeenten en provincie) deelnemen, kunnen deze partners hun eerder ingebrachte bijdrage aan de Regio Deal 'hergebruiken' binnen het project. Dat betekent dat initiatiefnemers in zulke gemengde projecten de mogelijkheid hebben om tot 75% subsidie te ontvangen, mits het aandeel van publieke regiodealpartners in het project dat rechtvaardigt. Zo blijft de vereiste van aanvullende inbreng van externe partijen (minimaal 25%) bestaan, wat de hefboomwerking in stand houdt, terwijl tegelijkertijd recht wordt gedaan aan de reeds geleverde bijdrage van de publieke regiodealpartners.

Deze werkwijze voorkomt dat partners twee keer hoeven te betalen voor hetzelfde project en maakt deelname aan projecten aantrekkelijker. Tegelijk blijft er druk op het organiseren van medefinanciering van buiten de Regio Deal, bijvoorbeeld via marktpartijen, maatschappelijke organisaties of andere overheden.

Categorie 2: Projecten met uitsluitend regiodealpartners

Wanneer een project volledig wordt uitgevoerd door regiodealpartners (provincie en/of gemeenten), kunnen de kosten volledig (100%) worden gesubsidieerd. De betrokken partners hebben immers al hun aandeel geleverd via de inleg in de Regio Deal en hoeven dit niet nogmaals op projectniveau te doen.

Indien de projectuitvoering plaatsvindt via een samenwerkingsorganisatie waarin alleen regiodealpartners deelnemen (zoals OML of Pio Weerterland), kan ook 100% subsidie worden verstrekt. Wanneer niet alle regiodealpartners formeel deel uitmaken van de samenwerkingsorganisatie, maar wél als partner deelnemen aan het project, kan dit worden geborgd via een samenwerkingsovereenkomst. Zolang alle deelnemende partijen aan het project regiodealpartner zijn (al dan niet via zo'n overeenkomst), blijft volledige subsidiëring mogelijk.

Categorie 3: Projecten met bijzondere regionale of bovenregionale meerwaarde

In uitzonderlijke gevallen kan het Bestuurlijk Gremium besluiten om af te wijken van de standaard cofinancieringseis. Dit geldt voor projecten die:

- aantoonbaar geen mogelijkheid hebben tot het organiseren van 50% cofinanciering;
- een bovengemiddelde regionale of bovenregionale impact hebben;
- een structureel effect hebben op de regio (ook ná afloop van de Regio Deal);
- en duidelijke, concrete resultaten opleveren.

Als een aanvrager aangeeft minder dan 50% cofinanciering te kunnen realiseren, beoordeelt het Bestuurlijk Gremium of afwijken gerechtvaardigd is op basis van bovenstaande criteria. Wanneer ten minste twee van de vier voorwaarden aantoonbaar van toepassing zijn, kan het Gremium besluiten tot een lagere cofinancieringseis.

Bij zulke besluiten geldt het uitgangspunt van rechtsgelijkheid: vergelijkbare gevallen moeten gelijk worden behandeld. Er moet daarom zorgvuldig worden gedocumenteerd op welke gronden het besluit is genomen.

Alternatieve Bronnen van Cofinanciering

Naast directe financiële bijdragen kunnen ook andere vormen van cofinanciering worden ingebracht. Deze vormen zijn belangrijk om voldoende investeringsruimte te creëren en kunnen helpen om aan de cofinancieringseis te voldoen. Het gaat onder andere om:

- **Inbreng in natura:** zoals grond, infrastructuur, gebouwen, apparatuur of ander materieel. De waarde hiervan wordt berekend op basis van afschrijvingswaarde of marktwaarde, mits onderbouwd.
- **Personele inzet:** ureninzet van medewerkers kan worden opgevoerd als cofinanciering, mits deze inzet direct gekoppeld is aan het project en aantoonbaar wordt gemaakt (bijvoorbeeld via urenregistratie).
- **Aanvullende subsidies:** bijdragen uit Europese, nationale of provinciale programma's kunnen worden meegeteld als cofinanciering, mits deze niet afkomstig zijn uit de Regio Deal zelf.
- **Private investeringen:** bijvoorbeeld via publiek-private samenwerking, waarbij bedrijven middelen of expertise inbrengen.

Het is belangrijk dat de waarde van alternatieve vormen van cofinanciering transparant en controleerbaar is. De indiener van het projectvoorstel dient dit te onderbouwen in de projectaanvraag. Het Regiodealbureau beoordeelt de onderbouwing en kan aanvullende informatie vragen.

Monitoring en Verantwoording van Regio Deal middelen

De besteding van Regio Deal middelen, inclusief de cofinanciering, wordt zorgvuldig gemonitord en verantwoord. Dit gebeurt op twee niveaus:

- **Cofinanciering van regiodealpartners aan de kassier:**

Het Regiodealbureau stelt een meerjarige begroting op voor de uitgaven en inkomsten van de Regio Deal. De bijdragen van de provincie en gemeenten die bij de kassier zijn ondergebracht, worden hierin opgenomen. Jaarlijks rapporteert het Regiodealbureau aan het Bestuurlijke Gremium de realisatie van zowel uitgaven als inkomsten.

- **Cofinanciering via projecten:**

Het Regiodealbureau stelt een beheerbestand op waar alle gefinancierde projecten in worden opgenomen. Hierin worden per project de goedgekeurde subsidie, de voortgang, de cofinanciering en de gerealiseerde resultaten bijgehouden. Het Regiodealbureau heeft op deze voortdurend inzicht in de stand van zaken en kan dit meenemen in rapportages en verantwoording richting het Rijk, het Bestuurlijk Gremium en andere betrokkenen.

Conclusie

Het vragen van cofinanciering is essentieel om de impact van de Regio Deal Midden-Limburg te maximaliseren. Door in beginsel een cofinanciering van 50% te vragen, blijft de Regio Deal functioneren als aanjager in plaats van als volledige financier. Dit versterkt de regionale samenwerking, stimuleert investeringen van buiten en vergroot de kans op structurele voortzetting van initiatieven.

Tegelijk is flexibiliteit nodig om recht te doen aan de situatie van regiodealpartners en om ruimte te bieden aan projecten met uitzonderlijke meerwaarde. Binnen de gestelde kaders zijn daarom afwijkingen mogelijk, mits goed gemotiveerd en zorgvuldig onderbouwd.